

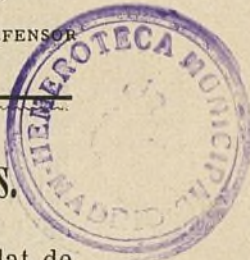

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

BOSSAS DEL TREBALL Y CAIXAS RURALS Y OBRERAS.

El setmanari *La Lectura Dominical*, organ del Apostolat de la premsa, en lo número 192 corresponent al 5 de Septembre de aquest any, en la secció obrera y ab l'epigrafe *Bolsas del Trabajo*, diu:

«Mucho hacen las Conferencias de San Vicente de Paul, y los Círculos Católicos de Obreros, como saben muy bien los obreros que en estas instituciones están relacionados, pero conviene extender la esfera de acción de estas Bolsas del Trabajo para bien de todos.»

En lo mateix article, parlant de altres institucions obreres, diu:

«Para mejorar la situación de los obreros agrícolas, los católicos franceses y también los alemanes, han establecido varias instituciones benéficas, entre las cuales merecen estudio é imitación las *Cajas rurales*, que libran de la usura al pobre, los círculos agrónomos, donde se estudian los problemas de la producción, y las cooperativas de diferentes clases.»

Creyém que no serán duptosas las recomanacions que fá el setmanari *La Lectura Dominical*, pera certs elements que desgraciadament no s'interessen lo que degueran per las cuestiones socials, y per consegüent pera el millorament físich, moral é intelectual de las classes obreras, á pesar de las reiteradas recomanacions del sabi y virtuós Pontífice Lleó XIII en varios de sos escrits y en particular en la Encíclica *Rerum novarum*.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a

Guanos y adobs, sofres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.

Ceps americans.

Anton Ubach y Soler.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.
Isidro Almirall.
Joseph Taló y C.^a
Estruch germans y Bargalló.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubi.
Joseph Vives.
Gaspar Modolell.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera
Turtós de coco y de linosa.
Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a
Apicultura movilista ó moderna.—E. de Mercader-Belloch.
Protector de suro para empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Calendari del Pagés pera l' any 1898.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Reglas prácticas para obtener bons olis.

SUMARI:

Bossas del treball y caixas rurals y obreras. — Epoca més adecuada pera cullir l' oliva, per *Agrícola*. — Viticultura americana. Novas observacions sobre ls millors porta-empelts pera reconstituir las vinyas, (acabament), per *Leopoldo Rius*.

VARIETATS. — Lo vi de la pàtria, per *Francesch Matheu*.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS. — Reunió de contribuyents á Granollers. — Transmissions per herencia. — Nova industria rural. — Conservació de las flors. — Bruch. — Fira d'Arenys de Munt.

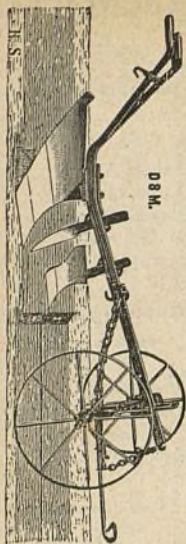
Aném á dar una lleujera idea de la institució de las *Caixas rurals y obreras* de Fransa, reservantnos pera més endavant la resenya de las *Bossas del Treball*. La Bolssa que existeix á París fon declarada de utilitat pública per decret de 28 de Desembre de 1889, y baix lo patronat del Municipi de dita ciutat; la que existeix á Bruselas, desde el 5 de Abril de 1889, está baix lo patronat de S. M. la Reyna, y la Presidencia d'honor de S. A. R. la Comptesa de Flandes. Ditas Bolssas y las demás existents en altres ciutats de Fransa y Bélgica, están donant magnífichs resultats pera los obrers sense treball, al objecte de poder establir la *pau social*, tan quebrantada á causa del sistema económic viuent, en la producció y distribució de las riquesas, la qual tendeix cada día més á quedar reduhida á un curt nombre de individus, y totas las aspiracion se resumeixen en «*Siguéu richs y vosaltres seréu considerats*»; aquestas paraulas indican un profund rebaixament de caracters, com diu Pascal. Aixó demostra la situació, l'ordre actual de la societat y sas deletéreas consecuencias d'agiotatjes, enganys, falacias, usuras, fraudulencias, sindicats de varias materias que s'organisan, obtenen grans beneficis y en detriment dels consumidors que son los que crean y produheixen las riquesas y, com diu Mr. Jacques Pion en lo discurs pronunciat en lo Congrès de Tarbes el día 27 de Agost últim: «*Que el deber social nos recuerda, que la terra no es pera lluytar el rich contra 'l pobre*».

CAIXAS RURALS Y OBRERAS

Las Caixas rurals y obreras tenen son origen d'Alemanya ahont Frederick G. Raiffeisen fou inventor y actiu propagandista.

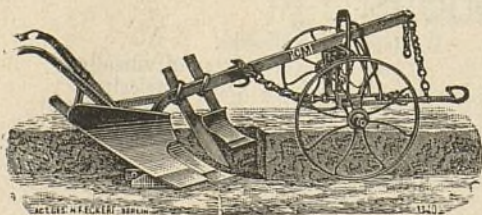
Comensá sos treballs en 1848 ahont obtingué desde luego el millor éxit; l'esperit altament humanitari y de verdadera caritat que anima á las creacions de Raiffeisen y el molt bé que fan portant á totas parts los beneficis del crédito agrícola explican la gran boga que alcansan y la pressa ab que s'han multiplicat.

Raiffeisen no cuidá de dar unitat ni cap llas comú á las societats que establí ó fundá; no ha arribat á formarse una es-

Bombas pera tralegar vins, pera regar, per agotaments é incendis.—Prempsas y Filtres pera vins.—Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc.—Bataadoras, Segadoras y Rasclets.—Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala.—Básculas y mánegas de totas classes.—Gran assortit d'articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTAS CLASSES Y SISTEMAS.

Si s'envian 1 pesseta y 50 céntims en sellos de correu, se remet 'l Catálech general il·lustrat de 1897, que consta de 200 páginas y prop de 1.000 grabats.

Ayuntamiento de Madrid

GRAN DEPÓSIT

DE

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE ALBERT AHLES

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

tadística complerta de son desentrotllo, y son molt diferents y aventurats los càlculs que 's fan sobre son estat actual. (1)

Mr. Louis Durand exposà en lo Congrès de Tarbes, que Raiffeisen desitxaba en los últims anys de sa vida, reunir per medi de una acció comú, los homes que sense coneixers habian fundat Caixas rurals en diversos punts d' Europa y baix las mateixas bases qu' ell había establert; creya que era indispensable pera ajudarse mútuament los agricultors; y pera continuar la obra dintre d' una acció comú é uniforme.

Raiffeisen no ha pogut veurer coronada sa obra y ho ha lograt Mr. Louis Durand, President de las Caixas rurals y obreras francesas.

Las Caixas rurals constituheixen el sistema de crèdit mútuu agrícola. Es lo més sencill, el més económic y el més práctic que sia possible, per el modo y forma com se practica, que sempre es entre personas d' una mateixa comarca ó d' un mateix terme municipal, y entre honrats treballadors que tots se coneixen.

El President del Consell de Ministres de Fransa, Mr. Meliné, diu: «que'l crèdit agrícola, s' organisa y deu organisarse comensant per las classes inferiors».

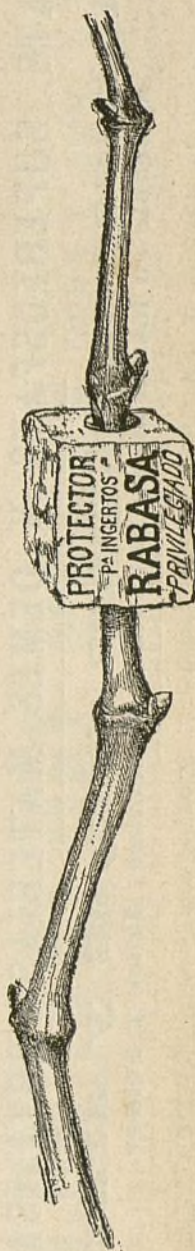
Es un plano, una obra, una institució que se executa per sí mateixa sense socorro de cap Banch, y sense apoyo oficial del govern, únicament per l' iniciativa privada.

Se comensa per la *Caixa rural*, diguis *local*, *Municipal* ó *Parroquial*, y á mida que aquestas Caixas se propagan, y van desentrotllantse en una mateixa regió, comarca ó terme judicial, se van formant unions entre ellas, conseguintse l' unió regional. Si una Caixa local no troba prou diner en la localitat pera atendre á las operacions, á las demandas ó las sollicituts que se li presentan, acudeix á las oficinas de la unió regional, que la posa en comunicació ab altre caixa local ahont las ofertes de diner abundan. Las unions regionals se uneixen á la vegada entre ellas y forman una unió *Central*.

En un dels dias en que se celebraba el Congrès en Tarbes,

(1) El Movimiento Cooperativo, de D. J. Piernas Hurtado.

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los cepes de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's supprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, l' mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats cepes, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diàmetre més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calsanlo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent**.

Ayuntamiento de Madrid

PROTECTOR DE SURO PERA EMPELTAR las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIO.

El mellor sistema,
més eficaç
y económic.

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

el 24 de Agost últim, se fundá y establí, firmanla al mateix temps, la *Aliansa internacional de Caixas Raiffeisen*.

Totas aquestas organiscacions son tan sencillas en nostre humil concepte, que no cap en lo possible altre institució més factible, per las utilitats que reporta als infelissos treballadors agricolas, dignes de millor sort, lo propi que á la petita propietat.

Aixó se desentrotlla per sí sol, sense empleats ni funcionaris públichs, sense ingerencia del govern, sense el concurs dels homes polítichs, sense concellers d'administració, mentres que en los Banchs y altres establiments de crédit, se sab ja lo que 's practica y lo que succeheix.

En la institució de las *Caixas rurals*, existeix un estremat respecte al individu y á las creencias religiosas que professi, lo propi que á las ideas polítichs; sols se aten á la honradés de las personas, á qual fi no pot ser admés sócio el que tinga el vici del joch y de la borrhatera. Vejis lo que va dir Mr. Durand en lo discurs de apertura del Congrés de Caixas rurals de Tarbes, després de citar varios escrits del Pontífice Lleó XIII: «Lo Papa ha parlat, no queda cap dupte possible, sobre el deber social dels católichs. Pero als homes que no participan de nostras creencias, als homes que tenen altre fé, altre lley, altre ideal, nosaltres no 'ls declarém guerra; que escoltin la veu de sa consciencia, que busquin la veritat en la rectitut de son cor y á ella amotllin sa conducta: sa sinceritat té dret á nostre respecte; tots los homes que obeheixen á sa consciencia, generosa, leal y sincerament, mereixen, encara que s'equivoquin, nostra estimació y nostra amistat».

Aquestas societats se constituheixen sense capital social y sense accionistas. Sos verdaders elements de vida, son de dos classes: los préstams y los empréstits.

El prestador ó prestamista deixa en metálich á la Caixa, mediant el rédit del 3 per cent anual.

El que pren en préstam ó siga 'l prestatari, paga á la Caixa un interés anual del 4 per cent, no per adelantat, sino al venciment. La diferencia constituheix una classe de capital flotant, destinat á satisfer los gastos y las pérduas si n'hi hagués. Mon-

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres
aplicable en los meses de Noviembre, Deseembre, Janer y Febrer.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotlló de la planta, portan la producció á son *máxim* de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.
Ayuntamiento de Madrid

GUANOS Y ADOBS
PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.
Freixuras, 23, Barcelona.

sieur Louis Durand, Advocat dels tribunals de Lyon, President de la *Unió de Caixas rurals y obreras de Fransa*, afirma, que jamay cap Caixa ha ocasionat «una pèrdua d' un sol cèntim, ni als seus acreedors ni als seus associats».

Mr. Durand, ademés, afeheix: «que no únicament dehuen formar part de la Caixa los que puguin tenir necessitat de crèdit, sinó encara las personas notables de cada terme municipal ahont radiqui la Caixa». Ab moltíssima rahó afegeix, «que aquestes personas dehuen tenir á molta honra perteneixer á la societat, pera dar á la Caixa el doble apoyu del seu crèdit y de sos coneixements, cumplint d' aquest modo un verdader deber social».

Los associats son solidariament responsables dels compromisos de la Caixa rural, com tenim expressat s' exigeix avans de tot com garantia de primer ordre, una honradés absoluta. D' aquí una influencia moral considerable pera la *Caixa rural*, així ho proba la esperiencia dels pobles ahont están establertas aquestas institucions, especialment en Alemanya, Fransa, Bèlgica, Italia, Austria-Hungría y Servia.

Nosaltres donchs no podém deixar d' aplaudir la vida próspera d' aquestas institucions, y particularment las de Fransa, que ajudan poderosament á la agricultura á traure's lo jou dels usurers y que constituheix ella sola l' embrió del crèdit agrícola.

L' Excelentíssim senyor D. Eugeni Montero Rios, respecte de l' institució de las *Caixas rurals* diu: «que considera d' un gran interés pera Espanya, el desentrotlló de totas las institucions de crèdit obrer agrícola, sobre la base de mutualitat, únich element en sa opinió humildíssima, que pot donalshi vida, tenint en compte el módich interés que operacions de crèdit d' aquesta classe poden oferir».

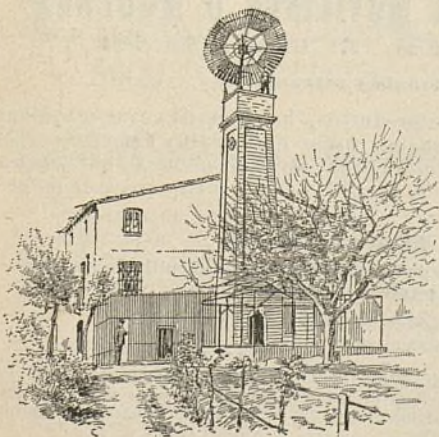
Mr. Jacques Pion creu: «que 'l crèdit agrícola pot aliviar una gran part de l' amenassa constant y progresiva del *perill social* qu' avansa poch á poch de día en día, porque la gran propietat absorbeix á la petita propietat».

Pera demostrar lo rápit vol que ha pres á Fransa aquesta classe de institució de las *Caixas rurals y obreras*, dirém per da-

CALENDARI DEL PAGÉS PERA L' ANY 1898

PUBLICAT PER LO INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRO.

Dit Calendari es de gran utilitat pera la classe agricultora. — Articles científics y literaris. — Consells y regles pera lo pagés, etc. — Forma un tomo de 96 planas. — Se ven en totas las llibrerías de Catalunya al preu de 30 cèntims.

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per pòguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fàbricas.
TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de màquines per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

TURTOS
DE

COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina

PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga relació ab la

AGRICULTURA

Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRÍCOLA
Primpessa, 12, entressol,
BARCELONA.

tos qu' hem adquirít y tenim á la vista, que en 16 de Mars de 1893 se fundá la primera *Caixa rural* á Bagneres de Bigorre; en Febrer de 1896 hi había 317 *Caixas rurals*; en 1.er de Juliol de 1897 alcansaba el nombre de 590; y que en Agost últim ascendían á 606 las *Caixas* constituidas. Vejis el considerable augment en l' espay d' aquestos últims 18 mesos.—SALVADOR BUSQUETS.—Tarrassa, 14 de Septembre de 1897.

RESÚM.

Pera pertanyer á la *Caixa rural* se requereix: una honradés á tota proba, encara que professin idees polítiques y relligiosas diferents á la majoria dels associats.

TERME DELS PRÉSTAMS QU' EFECTÚA LA CAIXA. — Variable. El plasso normal máxim es de 5 anys.

CANTITAT DELS PRÉSTAMS. — Variable, de 100 á 1000 pessetas máxim.

INTERESSOS. — Los dels empréstits al 3 per cent anual; los dels préstams al 4 per cent anual.

FORMA DEL PRÉSTAM. — Simple obligació sobre paper timbrat de 5 céntims per cada 100 pessetas; firmat per el que pren en préstam y per altre persona de responsabilitat.

FORMA DELS EMPRÉSTITS. — Simple obligació sobre paper timbrat y firmat per lo *President* de la Societat, el *Contador* y un membre del *Consell d' Administració*.

ÉPOCA MÉS ADECUADA PERA CULLIR L' OLIVA.

Es assumpto d' actualitat y á ell aném á dedicar aquestas ratllas, no sent la primera volta que d' ell ens ocupém, ni creyém que siga l' última, Deu mediant, donchs l' erro sempre subsisteix, y 'ls que de *re rustica* tenim lo gust d' ocuparnos, debém combatre'l continuament.

El *vapuleig* dels olivers y l' época en que deu practicar-se son factors qu' entran per molt en la quantitat de cullita y en sa classe. Passém avuy per alt los mals tractes qu' es donan al ar-

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA
de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despí.
Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. Disponibles á la venda 12.000 admetlers empeltats de bonas classes y 4.000 oliveras empeltadas en varias castas. Los criaderos estan situats á la carretera de Cornellá á Sant Joan Despí.
Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.
Sant Joan Despí.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despí.

* Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients al establiment de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.
Sant Joan Despí.
Barcelona (Espanya).

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjerass.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirít novass máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buchs, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginass ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduhit al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*. Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Pimpeca, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

bre, y aném á protestar de la oportunitat ab qu' es cullen las olivas.

Es vici vell en l' agricultor retirar las cullitas lo més tart possible. El vi era bona proba d' aixó fa uns anys, quand lo pesamostos se desconeixia. Afortunadament, avuy tenim un erro menos; mes encara subsisteix el que dona lloch á que las olivas estigan en l' arbre fins que, de pur maduras ó per efecte dels agents atmosfèrichs, cahuen á terra.

Algún motiu tindrà l' agricultor quand tal fá. Es cert; las prácticas agrícolas avuy en ús tenen sa rahó de ser. Encara suposant que las continúa la rutina, hi ha que pensar que 'l que las dictá se fundaria en algún fet beneficiós. En el cas present, aquest benefici está representat per un augment de producte, la eterna il·lusió del agricultor.

Mes ¿aquest augment compensa 'ls inconvenients de la cullita tardana? Ens atrevim á assegurar que nó.

En primer lloch, l' oli que s' obté es de la classe més inferior, y en las competencias que hi ha ara es de la major importancia.

Luego al permaneixen l' oliva en l' arbre més temps del degut, constituheix un destorb pera 'l desentrotlló dels gèrmens del arbre, que se dessentrotllarían ab més llibertat si 'l fruyt no existís. Los torts y quants aucells consumeixen ab deliri aquest preciat fruyt, tenen més temps pera cumplir sa labor devastadora, poguentse calcular que 'l *poquíssim* que 's guanya en quantitat cullint tart, se pert per las mermas incessants que produheixen los aucells.

El fret per altre part, ajuda aquest treball destructor gelant el fruyt que, be ho sab l' agricultor, ja no rendeix ni bon oli ni molt.

¿Qué queda de las ventatjas de cullir tart, després del treball de tots los agents de destrucció esmentats? L' il·lusió no més.

Per aixó ens atrevim á assegurar que la ganancia es ficticia com moltes creu obtenir l' agricultor, fillas d' una observació poch escrupulosa.

Las conclusiones que 'l professor italiá presenta y copio pera sa major autoritat, son las següents:

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 3, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4,413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari
LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS

GRANS VIVERS DEL PANADÉS.

Empells, arrelats y estacas.

Sant Sadurní de Noya. — MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

MIR, ROMEU
y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envian los catá-
lechs y preus co-
rrents de sos pro-
ductes á qui 'ls
demana.

1.ª Las olivas recullidas un poch avans de maduras, donan un oli finíssim, mes se pert un poch la quantitat.

2.ª Las olivas cullidas en el *precis moment de madurar*, produheixen la máxima quantitat d' oli y de bona qualitat.

3.ª Las olivas cullidas tardament, donan un oli de mala qualitat.

4.ª En los climas meridionals la formació del oli en la pulpa de l' oliva se fá un poch avans d' arribar el fruyt á madurar completament. Vegis, donchs, la norma que devém seguir.

AGRÍCOLA.

VITICULTURA AMERICANA. ⁽¹⁾

NOVAS OBSERVACIONS SOBRE 'LS MILLORS PORTA-EMPELTS
PERA RECONSTITUIR LAS VINYAS.

(Acabament.)

Rupestris del Lot fructífera.

En mon breu treball sobre la vinya americana (2), he parlat concisament d' aquesta planta, y 'm toca avuy ferne l' historia y precisar sos mérits y sas bonas qualitats.

Dintre d' una munió de varietats de *Rupestris* que vegí á Fransa, ne sobressurtían dos; la una anomenada *Rupestris Géant*, l' altra *Rupestris bois rouge*. Los plantí en ma propietat de Gelida, en un terreno argillo-calcari, blanquinós, sech y pobre en tots conceptes, y prompte vaig observar que 'l *Rupestris bois rouge*, ó siga *fusta roja*, vegetaba magníficament, prenia d' estaca ab molta facilitat, y possehia un sistema radicular potent y vigorós. En quant al titulat *Rupestris géant* no presentaba res de notable, per lo qual dirigí mos cuidados á l' altre. L' any següent, visitant alguns viviers de Catalunya, vegí un *Rupestris* de fusta vermella iguals ó al menys molt semblants al meu, y

(1) Vegis lo número anterior.

(2) Breves apuntes prácticos para la reconstitución de los viñedos destruidos por la filoxera, por D. Leopoldo Rius.—Barcelona.

LA HORTÍCOLA DE JOSEPH VIVES (avans J. Gelabert y C.^a)

Establiment d' arboricultura, situat á la carretera de Cornellá á Sant Joan Despí, 10 mojadás en cultiu, poguent aquí 'ls clients escullir tolas
las varietats de vegetals en fruyters d' adorno y demés perleneixent á la industria hortícola.
Correspondencia: Sant Feliu de Llobregat á Sant Joan Despí (provincia de Barcelona.)

SIGLE AMPELOGRÁFICH.

VIVERS DE CEPS AMERICANS

los més antichs del districte de Sant Feliu del Llobregat
y de la comarca del Panadés.

ESTRUCH GERMANS Y BARGALLÓ

GELIDA (provincia de Barcelona).

Ayuntamiento de Madrid

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS
PER

G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpessa, 12, entressol.
BARCELONA.

com sos possessors havian, cadascú á casa seva, observat també sa bona vegetació, los seleccionaren posanthi cada hú, en us del seu dret, un nom diferent. Aixís circularen y 's propagaren aqueixos *Rupestris*; y com una detinguda observació m' ha donat la convicció de que hi ha dos formas diferents, si bé molt semblants en color y en son port, he procurat multiplicar una d' ellas que 's igual als peus que jo possehia, y que ofereix més bonas qualitats que l' altra. Li he donat lo nom de *Rupestris del Lot fructífera*, ab que la batejá gráficamente son antich propietari francès, puig que se sembla moltíssim al *Lot*.

Es una planta de gran valor. Te un área d' adaptació molt extensa, y *especialment en los terrenos pedregosos, sechs y aspres, y en los de llicorella* prestará grans serveys, majorment quand posseheix una alta resistencia á la clorosis. Jo 'l tinch en terrenos de 35 % de carbonat de cals; l' he vist magnífich en terras de 40 á 45 % de calcari; y l' Marqués de Serres, á Fransa, diu que 'n te extensas plantacions de 20 anys en terras calissas dosant desde 63 á 77 %. L' afinitat per nostras varietats viníferas y la regularitat de la fructificació son en aqueixa planta superiors al *Rupestris del Lot* y com lo desenrotllo de sa vegetació es més acompassat, podrém establir, per la lley fisiològica avans citada, que la duració també será major.

En quant á sa resistencia filoxérica es de primer ordre, y vosté va veure en una carta de M. Couderch del 1.er d' aquest mes, que dit senyor la considera superior al *Rupestris del Lot*.

Rupestris Guiraud, ó de fulla metálica.

També s' ha fet de moda aquest porta-empelt y en veritat, en alguns terrenos vá bé. Mes, son moltes las terras que no li proban y entre ellas las argilas blanquinosas y margosas, las siliceo-calcáricas, y molts terrenos sechs; de manera que la seva área d' adaptació es molt limitada. Per ço se registren tantas decepcions ab aqueix *Rupestris*.

Afegim á n' aixó, las dificultats que presenta á l' empelt, puig hi há casos freqüents d' haverse després l' aixart al cap de 2 y 3 anys de l' empeltada, lo cual es clar que 's deu á que la

Estació Ampelográfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS la primera creada en Espanya.

S' ha publicat el Catàlech n.º 12, el cual se remeterá á qui 'l demani.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifases, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesías, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del **Linimento Boyer-Michel** en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

**ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.**

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler

PROPIETARI.

TARRASSA.

soldadura no s' havia fet completament. Cal, donchs, presumir que l' afinitat natural ó intrínseca del *Ripestris Guiraud* no es tot lo satisfactoria que seria de desitjar; y com aqueixa propietat deu exigir-se en los bons porta-empelts, puig que 's un factor molt important pera la replantació de las vinyas, jo col-loco 'l *Rupestris Guiraud* en segon terme, y li prefereixo molts altres porta-empelts que li son superiors en tots conceptes.

Riparia × Rupestris.

L' avenç que s' es experimentat en lo problema de replantar los terrenos difícils y dolents, desde que possehim las formas bonas y seleccionadas dels híbrids *Riparia × Rupestris*, me mou á tornar-ne á parlar, recomanant-los ab fé, y citant noves opinions d' algunas personas que fan autoritat en la materia.

D. Leopoldo Salas y Amat. — Diu: « Los híbrids de *Riparia × Rupestris* 101¹⁴, 3306 y 3309 prenen molt bé per estaca, reben ab facilitat l' empelt, tenen un vigor molt gran, superior á las *Riparias* y *Rupestris* purs, son tronch s' engruixeix més que 'l d' aquelles y es casi nula la hipertrofia en lo punt de soldadura. Aquest fenomen tant freqüent en las plantacions de *Riparias*, en las quals es tanta la desproporció entre son tronch y el del aixart que nudreix, y que fa temer sobre sa longevitat, no s' observa en las *Riparia × Rupestris*, que baix aquest concepte son, en cert modo, comparables als vinífero-americanos. Tenen del ascendent *Rupestris* major resistencia á l' aridesa y á la sequedat y conservan, superant á la *Riparia*, la més preciosa de sas qualitats, es á dir, l' aptitud especial pera fer fructificar sos empelts prompte y abundantment. Per sas extensas facultats d' adaptació y sa resistencia filoxérica excelent igual á la de sos ascendents paterns y materns, los esperits més timorats que temen los ceps americans ahont si ha introduhit sang de vinífera, donan sa preferencia als híbrids de que tractém, que son de pura sang americana, fins pera replantar moltes d' aquelles terras que semblavan reservadas pera 'ls vinífero-americanos»... « Molts son los terrenos que poden reconstituir-se ab las bonas seleccions del 101 de M. Millardet y las 3306 y 3309 de M. Cou-

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL·LO sobre *riparia Gloria y rupestris Martin*, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.

Informaran en la Administració de *L' Art del Pagés*, Primpesa, 11 y 12, Barcelona.

VALLS GERMANS ENGINYERS CONSTRUCTORES.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

DIRECTOR-GERENT: D. AGUSTÍ VALLS BERGES, enginyer.

Premiats ab 25 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertes, segons los últims adelantos, pera
Fàbricas y molins d' oli, pera petites y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas a bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Màquinas de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totes classes, pera totes las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

Direcció per telégramas: **VALLS.** - Campo Sagrado. - BARCELONA. **Teléfono 595.**

Ayuntamiento de Madrid

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIES RURALS
 per D. JOSEPH BAYER
 Quedant pochs exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferents vegades anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitjant son autor realisar en breu plaso los que li quedau, ha resolt fer una rebaxa del 20 per 100 per tots los subscriptors á *L' Art del Pagés* que passin á recullir dita obra en lo *Consultiari agrícola*. Primpesa, 12, entrassol, costantoshi solament 8 pessetas los dos tomos.

derc. Las terras silico-argilosas no gayre frescas ahont la *Riparia* hi sofreix de la sequedat y totas las calisas no cretáceas ni massa compactes, mes sempre nocivas pera 'l cultiu de las *Riparias* y dels *Rupestris* purs, constitueixen son área de predilecció, desentrotllantse ab un vigor excepcional y comunicant una fertilitat grandíssima als empelts. Fins en las terras d' aluvió, fondas, fèrtils y frescas, ahont fins ara las *Riparias* resolvan la qüestió, avuy son aqueixos híbrids preferentment recomanables; y últimament, en los terrenos silíceos que s' enduixen ab facilitat y, encara que no tinguin cals, son ingrats pera la major part dels antichs porta-empelts americans, los híbrids *Riparia* X *Rupestris* de que parlo 's desentrotllan convenientment.»

M. P. Castel.—En sa finca *Le Domaine* de Paret-Longue, feu aquest intel·ligent viticultor francès curiosos é interessants experiments pera comparar la producció que 'ls diferents porta-empelts comunican á sos empelts. Buscá una terra fonda, fèrtil, frescal, contenint menos d' un 10 % de cals, es á dir, lo terreno més favorable á las *Riparias* puras, y en éll, ademés d' aquest cep americá, hi plantá 'ls millors porta-empelts avuy adoptats. Los empeltá ab las mateixas varietats viníferas, y li donaren lo següent resultat, ahont están anotats per ordre de mérit los ceps que major fructificació obtingueren :

1. ^{er}	<i>Riparia</i> × <i>Rupestris</i> 3306				2. ^{on}	{ <i>Riparia Gloria de Montpellier</i> <i>Riparia grand Glabre.</i>
	»	×	»	3309		
	»	×	»	101 ¹⁴ (1)		
3. ^{er} <i>Aramon</i> × <i>Rupestris</i> Ganzin, n.° 1.						
4. ^{rt} 601, <i>Bourrisquou</i> × <i>Rupestris</i> .						
5. ^{nt} <i>Rupestris</i> del Lot.						

Vegis, donchs, com los *Riparia* X *Rupestris* seleccionats fructifiquen encara més que las *Riparias* puras.

M. le Prof. Dufour.—Al donar compte oficial dels assaigs

(1) Observa M. Castel que aquest número está subjecte á retrocesos de sava, per lo qual arrela difícilment d' estaca.

● ● FÁBRICA DE VIDRIERÍA ● ●
ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.
—83 DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fábrica á S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.º—Barcelona.
Aquesta fábrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fábricas de productos químicos, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-tipos jerezanas, bordelesas, burgonenses, champagnes, sidras, etc.; de 'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; de 'ls fabricants de begudes, gasosas y cervesas y per los propietaris de manamials pera las sevas ayguas medicinals. — La casa envia dibulxos y preus á las personas que ho sollicitin. — FÁBRICA ESPECIAL DE GARRAFONS.

CEPS AMERICANS.

Hibrits europeo-americanos

..... Hibrits américo-americanos pera la replantació
..... de la vinya en tota mena de terras.

Isidro ALMIRALL.

Sant Sadurní de Noya.

Ayuntamiento de Madrid

FÁBRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.º

FÁBRICA ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comers, 43, entressol, Barcelona.

EN LA CASA TOBELLA

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taron-
jers empeltats
sobre peu agre,
pomeras, pe-
reras, presse-
guers, pláta-
nos y polls pera
passeig á preus
módichs.

Sarments y
arrelats de las
millors classes
de ceps ameri-
cans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Primpcesa, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

fets en los principals camps d' experiments de Suissa, declara aqueix professor que las *Riparia* X *Ruprestris* seleccionadas, no solsament son superiors á las *Riparia* X *Rnpestris*, etc., sino que també 's distingeixen per la bona soldadura de sos empelts, y son notable vigor.

Sería llarga la llista dels parers favorables á aqueixos híbrids, y además, ja he donat en varias ocasions los noms dels moltíssims viticultors que cultivan ja fa anys ab éxit los dos números 3306 y 3309. Puch dirli que son en gran número y de molta importancia las plantacions fetas ab aquestas dos formas.

Lo n.º 101¹⁴ no s' es propagat encara tant, perquè la selecció feta per sos creadors data solsament d' uns tres anys, y sembla que la barreja de las diferentes formas del 101 deu d' existir encara, si ho hem de col·legir de lo que 'en diu lo senyor Salas y Amat: « Ultimament existeix una gran massa de planteristas que possehint fa temps lo 101 en barreja pera la venda de sarments, no han reparat en afegirli en sos catálechs l' exponent 14 que facilita la sortida de la mercaderia ».

Sens dubte per las rahons exposadas y també, tal vegada, perquè 'l número 3309 es lo millor pera 'ls terrenos sechs y árits, lo viticultor M. G. L. de Montagnac (Hérault), l' ha escullit pera replantar totas sas vinyas. « Desitjant — diu éll en sa carta á M. Couderc, (que vosté ha vist) — anar á buscar las plantas á la font, esperant aixís tenirlas auténticas, y després de moltes vacilacions, y de recorre moltes vinyas plantadas de *Riparia* X *Rupestris*, he seguit lo parer de personas competents, escullint lo n.º 3309. Envihintmen 17,000 arrelats, y per l' any que vé, me 'n guardará 22,000 ».

He citat aquest párrafo porque verament sembla que coincideixi, per modo curiós, ab l' anterior fragment del Sr. Salas y Amat, quand parla del n.º 101. Y ja que parlém d' aquest híbrid, deu consignarse que, además del n.º 101¹⁴, los Srs. Millardet y de Crasset obtingueren algunas otras formas que crehuen serán tan bonas com aquell. Una d' ellas es lo 101¹⁶, que fá poch han possat á la venda; un altra es la que posseheix lo Sr. d' Hebray, propietari en lo departament del Haute-Garonne; y sembla que n' hi ha un altra en casa de M. Alphonse Blane.

AMADEO CROS.

Primpcesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat cals d' os. — Fosfat cals mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat cals. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS
AMERICANOS
de todas clases.
Dirigirse á JOSEPH TALÓ Y C.^a
RUBÍ

Tenim, donchs, que ab las *Riparia* × *Rupestris*, 3309, 3306 y 101¹⁴; l' *Aramon* × *Rupestris* Ganzin n.º 1; y lo *Rupestris* del *Lot fructifero* podém reconstituhir tots los terrenos bons y dolents, calcaris y no calcaris, exceptuant los cretáceos. Pera aquestas terras s' están estudiant varios ceps. Citaré entre ells lo 41 B, (*Chasselas* × *Berlandieri*) de Millardet; y ls 13205 (*Bourrisquou-Rupestris* × *Monticola*), 157-11 (*Berlandieri* × *Riparia*), y 81-2 (*Rupestris* de *llevar*), de Couderc.

Molt desitjo que aquestas meas observacions pugan ésser d' utilitat als que tingan de replantar vinyas.

Y per avuy es quant te 'l gust de comunicarli son afectíssim amich

LEOPOLDO RIUS.

VARIETATS.

LO VI DE LA PÀTRIA.

Quina es la meva pàtria
no cal pas preguntar;
quina es la meva pàtria
ma copa ho diu ben clar,
que 'l vi de la terra
no mes sol tastar.

Donéume per ma copa
un most dels exquisits,
del Camp, Priorat ó Alella,
negrals ó be aclarits,
que allarga la vida
y encen los sentits.

Donéume per ma copa
lo dols del moscatell
ó 'l ranci de dir missa

d' aquell botay mes vell,
que 'l cor torna jove
y escalfa 'l cervell.

Donéume per ma copa
garnatxa del millor,
ó aquella malvasía
de delectant dolsor,
que 'ls ulls guspireja,
qu' inflama l' amor.

Quina es la meva pàtria
no 'm preguntéu á mí;
ma copa cisellada
milló 'us ho sabrá dí',
que 'l vi de la pàtria
sempre es lo meu vi.

FRANCESCH MATHEU.

Aquestos folletos, publicats pe'l PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparteix gratis la Delegació Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, solsament fent la demanda dels mateixos al Delegat.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vend ni disposa de nitrat, y sos desitjos son no intervindre en operacions mercantils. Però, está á disposició dels interessats pera suministrarlos quantos datos desitjin sobre preus, fletes y demás antecedents necessaris pera 'l comers del nitrat de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. - Delegació hispano-portuguesa.

¿Quina quantitat de nitrat de sosa (salitre de Xile) necessitan los diferents cultius y en quina época del any convé aplicar aquest adob? La importancia del nitrat de sosa en horticultura y jardinería, per lo Dr. D. Maximiliá Weitz, secretari de la Delegació *Der Vereinigten Salpeter-Produzenten*.

Lo fem y 'ls adobs minerals en horticultura. — Experiencias verificadas en Inglaterra per el Dr. D. Bernardo Dyer.

« L' empleo del nitrat de sosa en los diferents cultius, en la vinya y en los arbres fruyters » per el Dr. Grandeau, acompanyat d' una ressenya sobre « la nutrició de la planta segons los moderns coneixements. » Conferencia donada per l' enginyer D. Mariano Capdevila y Pujol, delegat á Espanya y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGAT EN ESPAÑA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Clarís, 96, Barcelona.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martial Ombrás

Avinguda Ferrocarril

FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d'estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.*; *Berlandieri* é híbrid *Millardet*; podent esculliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus. y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «Nociones prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.

Aving.ª ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Reunió de contribuyents á Granollers.

Tingué lloch lo dijous día 25 del corrent un *meeting* en lo Cassino de Granollers organísat per la Junta de propietaris del Vallés, al objecte de protestar del sistema tributari vigent y de la forma ab que 's porta á cap l' investigació de la riquesa. L' acte fou d'importancia y trascendencia.

En ell se demostrá que la inercia y la passivitat del contribuent té un límit. Los erros y desacerts dels que 'ns governan han sigut massa grossos y, encara que tart lo poble comensa á desvetllarse.

Se doná per últim lectura á las següents conclusions, que foren aprobadas per unanimitat:

Formació de catastro parcelari, ab intervenció dels interessos de cada ram en los respectius districtes municipals.

La contribució deu ser de tipo fixo pera 'l contribuent y no excedir aquest tipo del 12 per 100 repartit entre l' Estat, la Provincia y 'l Municipi.

Prohibició á las Diputacions y Ajuntaments de tot repartiment directe ó indirecte sobre la base de la riquesa líquida imponible.

Reconeixement á las Diputacions, Municipis ó Sindicats del dret de recaudació de las contribucions mentres prestin las oportunas garantías pera l' Estat y pera 'ls contribuyents.

Necessitat de que s' eximeixin dels embarchs la llar habitada per la familia y las terras necessarias á son sosteniment.

En cap cas deu respondre del pago la mateixa finca, y sí tant sols los productos de la anualitat corresponent.

Refundició y estricte compliment de la legislació actual en lo que 's refereix á la rectificació periódica dels amillaraments y cartillas evaluatorias.

Deuen considerarse resoltos á favor del contribuent los expedients que no ho sían dintre dels plassos prefixats.

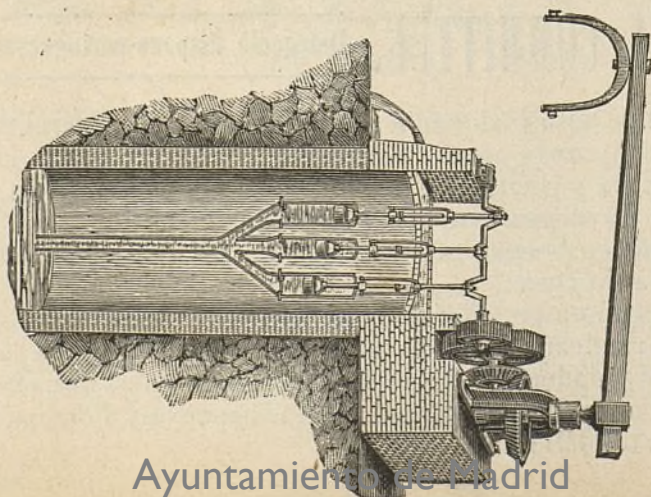
Los delictes de frau de tota mena deuen atribuirse als funcionarios públichs que hagin intervingut en sa comissió.

Demandar al ministre que suspengui immediatament la investigació dels dependents de la Arrendataria de las Contribucions y tots los treballs que 'ls mateixos hagin fet mentres se comproban los abusos denunciats y resol lo Ministre lo que en justicia procedeix.

Després de mitjdia y ab lo major entussiasme 's doná fi á n' aquest important *meeting*.

GARROFERS
ADMETLERS
Y OLIVERAS
de todas medidas, clases y preus.
Dirigirse á GASPARD MOULLELL, propietario.
S. JUSTI DESVERN. (Prov.ª de Barcelona).

Ayuntamiento de Madrid

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesta*, ahont s' hi trobarán espli-cacions detalladas d' aquest sis-tema de bombas que á una fonda-ria de 4 metros á 30, treuhen de 500 á 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivamente; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol arte-facte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als cons-tructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

las dua
tronchs
tots los
Lo T

Pre
Xuclá, 2

Transmissions per herencia.

Acostantse la época de comensar lo repartiment de 1898 á 1899, los contribuyents per fincas rústicas y urbanas y per bestiar poden presentar los documents que acreditin las transmissions ó adquisicions per herencia, compra ó permuta, ja en las capitals de provincia, en las comissions d' evaluació, ja en los demás pobles en los respectius Ajuntaments.

Lo día 15 de Febrer terminará 'l plasso pera que puguin figurar en los registres fiscals d' apèndix y amillaraments los nous propietaris.

Nova industria rural.

A Suecia y Dinamarca s' ha creat, desde fa algun temps, una nova industria consistent en reunir en una estació central la llet fresca procedent de las granjas situadas en cert radi, pasteurisarla á 75° centígraus, y congelarla després á 10° sota zero.

Los blochs de llet gelada se colocan en barrils de pi perfectament estancats, d' una capacitat aproximadament doble del volúm dels blochs. S' omple allavors l' espay buyt ab llet esterilizada y 's tancan herméticament los barrils. Com están completament plens, y refrescats pe'l bloch de llet gelada, que fon ab extremada lentitut, los cops y sotrachs del transport no bastan pera produhir un deixament que transformaria la llet en mató. Aixís s' arriba, donchs, á conservar-la durant 20 días al menos, y 'ls suechs y 'ls danesos expedixen ja ab éxit á Alemania y á Inglaterra carregaments de toneladas de llet.

Conservació de las flors.

Es curiós lo següent procediment pera conservar los rams de flors, y l' aconsellém á nostres lectors pera que fassin l' ensaig.

Se pren lo ram, se ruixa ab aygua fresca y se 'l posa en una jardinera ó gerro que continga aygua de savó, la qual nutreix los tronchs y conserva las flors tan olorosas y frescas com si s' acabessin de tallar de la planta.

Tots los matins deu treure's lo ram del aygua de savó, y tenirlo fora 100 ó 120 segons. Després se ruixa ab aygua y fresca y 's col·loca novament en l' aygua de savó que 's deurá renovar de tres en tres días.

Ab aquest procediment pot conservar-se un ram de flors fresch y olorós com lo primer día per espay de un mes, y per més temps encare en un estat passador.

Bruch.

La cullita dels ceps americans ha donat aquest any afalagadors resultats. Hi ha hagut varias vinyas qu' han tret més de cent car-

CEPS AMERICANS.

Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS. — Barcelona.
S' enviará 'l catàlech á qui 'l demani.

IMPORTANT AGRICULTORS.**Talpicida-Almera. Mata-taups**

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis emplets fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rsals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en san Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,
de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agricolas premiadas en varias exposicions.

gas de rahim. Tothom se mostra animat á plantar, arreglat als medis de cada qual, y si l' hivern acompanya l' esperit general es lo d' arreballar molt. De totes maneres, la reconstitució del pays va llarga y costosa y que no passin quatre anys més, no podrà ferse encara gayre vi sobrant pera la venda.

Las bremsas s' han pagat de 19 á 24 pessetas carga, segons calitat.

La tendencia del preu del vi sembla alta. — E. P.

Fira d' Arenys de Munt. (1)

Degut á que 'l dimecres 3 de Novembre va ploure tot lo dia y en lo mercat de Sant Celoni no s' hi pogueren fer transaccions de bestiar boví, ha sigut molt més concorreguda de bestiar d' aquesta classe, dels quals n' hi havían cap á un centenar de badells de 25 á 35 duros un, habétsenhi venut poquets. Hi había 15 ó 20 porchs que tenían molt poca demanadissa; 3 ó 4 escamots de xays de 40 ó 50 caps cada un y 10 ó 12 xays marganers.

Aquesta fira que 's fa cada any lo diumenge avans de S. Martí, consisteix en lo bestiar indicat, marxants de varios géneros y per un passeig dels vehins dels pobles del voltant. Los forasters hi compran robas per l' hivern alguns caps de bestiar boví y algunas ovelles prenyadas ó xays per engreixar.

Los vehins del poble hi compran un animal de llana ja sigui xay, moltó ú ovel·la pera menjar-se'l lo dia de Sant Martí. ¡Quina diferencia d' aquest any ab los anteriors! Aixís com los altres anys se veyan las caras alegres y satisfetas dels treballadors que compraban la boya de Sant Martí com ne deyan ells, aquest any no 's veyan aixís; degut á que es una de las poblacions que per los habitants que hi han, ha tingut més desgracia á contribuir ab la sang á ausiliar la Patria perillosa allá d' allá á Cuba, son molts los joves que hi faltan; y las familias que dintre de casa seva troban á faltar lo fill, lo germá, lo cosí ó l' amich, en lloch de riure ab la satisfacció que 's veyan á riure avans, sas riallas son mitj plorosas y llen-san més aviat un ¡ay! de pena que una petita demostració d' alegría.

Per altra part las vinyas que també donavan molta vida son mortas de la *filoxera*, de manera, que entre la falta dels sers estimats y la poca sort ab las cullitas, pot dirse que la fira de S. Martí en aqueixa població ha sigut molt trista en comparació d' altres anys. — P.

Novembre 1897.

(1) Aquesta carta, rebuda á son temps, s' ha deixat de publicar oportunament per olvit involuntari. Preguem al autor nos dispensi son retràs. — Nota de la Direcció.

IMPREMPTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORS DE L' ART DEL PAGÈS

La Administració d' aqueix periódich recorda als seus abonats que están en descubiert, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament á la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpessa, n.º 11, Barcelona.

CEPS AMERICANS

PER VENDRE.

LOTS y GIRAUD.

Primpessa, 12, entr.º

PETITA CORRESPONDENCIA.

Artés. — J. G.	Termina en 1897.	Mataró. — J. S.	Termina en 1897.
Alcover. — M. de G.	" " 1898.	Miralcamp. — A. J.	" " "
Brafim. — P. M.	Termina en 1 Novbre. "	Navarces. — J. T.	Termina 1 Octubre 1898.
Bellvey. — J. M.	Termina en 1897.	" — F. V.	Termina en 1897.
Beguda-alta. — J. D.	" " 1898.	Orsavinyana. — E. R.	" " "
Beilvey. — J. S.	" " 1897.	Premiá. — S. S.	" " "
Bellpuig. — F. M.	" " "	S. Martí de Torrellas. — F. I.	" " "
Collbató. — A. A.	" " "	S. Feliu Sasserra. — F. F.	Term. 1 Nov. 1898.
Castellbell. — Ll. F.	" " "	Sierra de Almos. — J. P. V.	" 1 Juliol 1897.
Cambrils. — J. B.	" " "	S. Andreu Palomar. — F. G.	Termina en 1897.
Colomés. — J. de Q.	" " 1898.	" — J. B.	" " 1898.
Capellades. — J. J.	" " 1897.	Tarragona. — A. E.	" " "
Esparraguera. — J. M.	Termina 1 Juliol 1898.	Teyá. — F. T.	" " 1897.
Las Corts. — E. Ll.	Termina 1 Noviembre "	Torrellas de Foix. — C. C.	" " "
La Escala. — N. P.	Termina en "	Tivisa. — E. L.	" " "
Manresa. — J. F.	" " 1897.	" — J. R. B.	" " "
" — A. T. y S.	" " "	Vilanova y Geltrú. — J. F.	" " "
Mataró. — S. A. y C.	" " "	Vallgorguina. — J. C.	" " "

Ayuntamiento de Madrid